(2)

3 SEM TDC GEPS (CBCS) GE 3 (A/B)

2020

(Held in April-May, 2021)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective)

Paper: GE-3

Full Marks: 80
Pass Marks: 32

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Paper: GE-3 A

(Understanding Ambedkar)

- 1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

  1×8=8

  Answer the following as directed :
  - (a) বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ জন্ম হৈছিল ১৭৯১ / ১৮৯১ / ১৭৯৫ / ১৮৯৫ চনত।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

B. R. Ambedkar was born in 1791 / 1891 / 1795 / 1895.

(Choose the correct answer)

(b) আম্বেদকাৰে পি. এচ. ডি. ডিগ্ৰী লাভ কৰিছিল অৰ্থনীতি / আইন / বাণিজ্য / ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিষয়ত। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা) Ambedkar got PhD degree in Economics / Law / Commerce / Political Science. (Choose the correct answer)

(c) আম্বেদকাৰে Untouchables নামৰ গ্ৰন্থখন লিখিছিল ১৯৪৬ / ১৯৪৭ / ১৯৪৮ / ১৯৪৯ চনত। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

Ambedkar wrote the book, *Untouchables* in 1946 / 1947 / 1948 / 1949.

(Choose the correct answer)

- (d) আম্বেদকাৰে ধর্মান্তৰিত হৈছিল হিন্দু / ইছলাম / জৈন / বৌদ্ধ ধর্মত। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা) Ambedkar got converted to Hindu / Islam / Jain / Buddhist religion. (Choose the correct answer)
- e) আম্বেদকাৰে 'মনুস্মৃতি' কিয় দাহ কৰিছিল ? (অতি চমু উত্তৰ লিখা) Why did Ambedkar burn *Manusmriti?* (Write very short answer)
- (f) আম্বেদকাৰে ভাৰতীয় গণতন্ত্ৰক ১/২/৩/৪টা শ্ৰেণীত বিভক্ত কৰিছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

Indian Democracy was classified into 1 / 2 / 3 / 4 type(s) by Ambedkar.

(Choose the correct answer)

16-21**/502** (Turn Over)

16-21**/502**

(Continued)

- g) আম্বেদকাৰে 'সাৰ্বজনীন শ্ৰমিক আইন'ক সমৰ্থন কৰিছিল। (হয়/নহয় লিখা) Ambedkar supported 'universal labour law'. (Write Yes/No)
- (h) States and Minorities নামৰ গ্ৰন্থখনৰ মূল আলোচনাৰ বিষয় কি আছিল?

(অতি চমু উত্তৰ লিখা)

What was the main point of discussion of the book, *States and Minorities*?

(Write very short answer)

2. চমু টোকা লিখা:

 $4 \times 4 = 16$

Write short notes on:

- (a) বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ ৰাজনৈতিক জীৱন Political life of B. R. Ambedkar
- (b) অস্পৃশ্যতাৰ বিৰুদ্ধে আম্বেদকাৰৰ সংগ্ৰাম
  Ambedkar's fight against untouchability
- (c) আম্বেদকাৰ আৰু 'হিন্দু কোড বিল' 'Hindu Code Bill' and Ambedkar
- (d) ভাৰতৰ সংবিধান ৰচনাত আম্বেদকাৰৰ ভূমিকা

  The role of Ambedkar in drafting the Indian Constitution
- 3. ধর্ম আৰু সমাজৰ বিষয়ে আম্বেদকাৰৰ ধাৰণাৰ এক সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা। 6+6=12 Critically discuss Ambedkar's concept of religion and society.

অথবা / Or

ভাৰতৰ অৰ্থনীতি আৰু ইয়াৰ বিকাশৰ বিষয়ে আম্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভঙ্গী ব্যাখ্যা কৰা। 12 Explain Ambedkar's approach to Indian economy and its development.

4. জাতিপ্রথা নির্মূলৰ বাবে আম্বেদকাৰে গ্রহণ কৰা বিভিন্ন ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা কৰা। এই ক্ষেত্রত তেওঁ কিমানদূৰ সফল হৈছিল? 8+3=11 Discuss the various measures adopted by Ambedkar to abolish caste system. How far was he successful in his attempt?

অথবা / Or

ধৰ্মান্তৰকৰণৰ বিষয়ে আম্বেদকাৰৰ যুক্তিসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। তেওঁ কোন ধৰ্ম পছন্দ কৰিছিল আৰু কিয়? 7+4=11 Analyse Ambedkar's arguments on conversion. Which religion did he prefer and why?

5. আম্বেদকাৰৰ সময়ত মহিলাৰ স্থিতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11 Discuss the status of women in Ambedkar's era.

অথবা / Or

হিন্দু সমাজৰ বিষয়ে আম্বেদকাৰৰ ধাৰণাসমূহ আলোচনা কৰা। Discuss Ambedkar's concept of Hindu society.

6. আম্বেদকাৰৰ নাগৰিকত্বৰ ধাৰণাৰ সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা। 11
Critically discuss Ambedkar's concept of citizenship.

16-21**/502**

(Turn Over)

16-21**/502**

(Continued)

অথবা / Or

আম্বেদকাৰৰ গণতন্ত্ৰৰ ধাৰণা চমুকৈ আলোচনা কৰা। Discuss briefly Ambedkar's concept of democracy.

7. আম্মেদকাৰৰ 'অধিকাৰ আৰু প্ৰতিনিধিত্ব'ৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে লিখা। 11 Write about Ambedkar's idea of Rights and Representation.

অথবা / Or

সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ আহিলা ৰূপে সংবিধানৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Discuss the role of Constitution as an instrument of social change.

Paper: GE-3 B

(Governance: Issues and Challenges)

- অতি চমুকৈ উত্তৰ লিখা : 1×8=8
   Write very short answer :
  - (a) সুশাসন কি?
    What is good governance?
  - (b) বিশ্বায়নৰ যি কোনো এটা ঋণাত্মক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

    Mention any one negative impact of globalization.
  - (c) কেন্দ্ৰীয় প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ বোৰ্ডৰ মূল উদ্দেশ্য কি?
    What is the basic objective of Central
    Pollution Control Board?
  - (d) পৰিৱেশীয় সুৰক্ষা আইন কেতিয়া প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল?
    When did the Environment Protection
    Act pass?

(e) উন্নয়নৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Mention any one characteristic of development.

- ff) কোন চনত বলৱন্ত ৰাই মেহেতা কমিটি গঠন কৰা হৈছিল? In which year Balwant Rai Mehta Committee was formed?
- (g) NICNET ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
  Write the full form of NICNET.
- (h) ৰাজ্যিক তথ্য আয়ুক্তক কোনে নিযুক্তি দিয়ে ?
  Who appoints the State Information Officer?
- হমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) : 4×4=16
   Write short notes on (any four) :
  - a) সুশাসনৰ প্ৰত্যাহ্বানসমূহ Challenges to good governance
  - (b) বহনক্ষম উন্নয়ন Sustainable development
  - (c) ভাৰতবৰ্ষ আৰু সেউজ ব্যৱস্থাপনা India and Green Governance
  - (d) প্ৰশাসনত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ উদ্দেশ্যবোৰ Objectives of people's participation in administration
  - (e) নাগৰিক চনদ Citizen Charter

3. সুশাসনৰ প্ৰধান উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা। 12 Discuss the main elements of good governance.

অথবা / Or

বিশ্বায়নৰ সংজ্ঞা লিখা। বিশ্বায়নৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা 2+10=12Define globalization. Discuss the basic features of globalization.

4. উন্নয়নৰ পৰিৱৰ্তিত দিশসমূহ আলোচনা কৰা। উন্নয়ন আৰু বৃদ্ধিৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ উল্লেখ কৰা। 8+3=11Discuss the changing dimensions of development. Mention the differences between growth and development.

অথবা / Or

''স্শাসন গণতন্ত্ৰক শক্তিশালী কৰে।'' উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা। "Good governance strengthens democracy." Explain the statement.

5. মানৱ উন্নয়ন বুলিলে কি বুজা? মানৱ উন্নয়নৰ মূল স্তম্ভসমূহ আলোচনা কৰা। 3+8=11What do you mean by human development? Discuss the basic pillars of human development.

অথবা / Or

বহনক্ষম মানৱ উন্নয়নৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা। 11 Write a note on sustainable human development.

6. গণতান্ত্ৰিক বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ সংজ্ঞা লিখা। বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ গুণ আৰু দোষসমূহ আলোচনা কৰা।

Define democratic decentralization. Discuss the merits and demerits of decentralization.

অথবা / Or

প্ৰশাসনত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ সমস্যাসমহ পৰীক্ষা কৰা। প্ৰশাসনত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণ বৃদ্ধিৰ বাবে কেইটামান প্ৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা। 6+5=11

the problems of people's Examine participation in administration. Suggest few measures to increase people's participation in administration.

7. ৰাজহুৱা সেৱাৰ নিশ্চয়তা আৰু সশাসনৰ মাজত থকা সম্পৰ্কসমূহ আলোচনা কৰা। 11

Discuss the relationship between public service guarantee and good governance.

অথবা / Or

তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন, 2005 ৰ বিভিন্ন ধাৰাসমূহ লিখা। Write various provisions of the Right to Information Act, 2005.

***

3 SEM TDC GEPS (CBCS) GE 3 (A/B)